

Hvor er det dejligt at vi er nået til julegudstjenesten. Det er et mægtigt privilegium at vi frie og glade, rige og trygge kan bevæge os gennem Seest, gå over kirkegården og sætte os her blandt naboer og fremmede uden at tænke over det.

Kirken her er 800 år gammel. Hvis vi kunne se de mange år tilbage, kirken har stået her, ville vi se at der år efter år i 800 årer kommet mennesker herinde til jul. Folk til alle tider er myldret ind i kirken til lysene, salmesangen og varmen. Det har altid været med glæde og forventning om julens fortælling. Men en ting har været anderledes i forhold til os, mennesker i fortiden har ofte været ufrie, ulige, utrygge og fattige

For den fred, frihed, sundhed og rigdom vi har nu, den har ikke altid været der. Prøv at høre eksempler på hvilke begivenheder, der prægede vore forfædre. For knap 700 år siden var der pestepidemi i Europa. Hver 3. døde af en sygdom som vi i dag sikkert kunne helbrede. For 500 år siden var der borgerkrig i Danmark, jyderne ville af med Christian den 2. fordi han havde slået den svenske adel ihjel og fordi jyderne ville være lutheranere. For 400 år siden var vi med i 30 årskrigen, og Jylland var besat. Det er ikke mere end 300 år siden, der kom en lov som stavnsbandt fattige til deres herremand. Stavnsbåndet. Det betød at alle som ikke

havde penge til at kunne købe sig fri ikke kunne flytte. Herremanden bestemte over ens færden og arbejde. Samtidig var Danmark med i Store Nordiske Krig. For knap 200 år siden blev København bombet af englænderne, staten gik bankerot, vi mistede Norge. Det var værst for dem som havde penge og levede i byerne. Endelig for bare 101 år siden i 1915 fik kvinder og tyende valgret. Det var svært at få gennemført for mange mente kvinder ikke kunne tænke selv og tjenestefolk skulle ikke have ret til at bestemme. Det har været svært at være kvinde dengang.

VI behøver ikke -som de her forfædre- at være bange for liv og helbred, økonomi, krig og tvang. Vi behøver ikke frygte, at livet kan ødelægges af mægtige menneskers beslutninger.

Julefortællingen om Jesu fødsel begynder også på god oldtids-vis med en mægtig mand og hans beslutninger. Verdens mægtigste hersker, Augustus, sender mennesker på rejse i en lille provins. Maria og Josef har det som vore forfædre havde det, . Livet er usikkert, Maria og Josef er ikke herrer over deres eget liv.

Men til vores glæde og fred skifter vi hurtigt synsvinkel i julefortællingen fra verden hersker, og vi kommer med Maria og Josef på rejse. I få lette sætninger drager de

afsted, indtil tiden kommer da Maria skal føde. Hun føder Jesus, svøber ham og lægger ham i en krybbe. Altså i en dyremadskål. Og synsvinklen skifter igen: ude på marken er der hyrder. De møder en engel, som fortæller at barnet i krybben er den velsignede konge. Guds kongesøn. Imens synger englene: Ære være Gud i det højeste og på jorden, fred til mennesker med Guds velbehag.

Fortællingen om Jesus fødsel viser os at det egentlige menneskeliv foregår blandt almindelige mennesker som lever deres liv under magthavernes radar. Det er her -sammen med Maria og Josef- at livet står på spil. De føder i usikkerhed en dreng. Ham skal de passe på og give liv. Men det helt forunderlige er at det er ham, Jesus, som har Guds vilje og mening i sig. Betydningen og værdierne af menneskelivet er der. OG det er ikke konger men almindelige mennesker –Josef og Maria, hyrder og vismænd- som har ansvar for at få Guds budskab til at leve.

Det går igen i hele Jesus livsfortælling at Guds mening og betydning, at alle vores værdier bæres frem blandt almindelige mennesker,. Jesus siger det selv tydeligt, da han bliver lokket til at fortælle, om Gud eller kejseren skal adlydes. Han siger: ”giv kejseren den mønt som tilhører kejseren og giv Gud hvad der tilhører Gud”.

Jesus kommer ikke med en ydre revolution, men han giver indre befrielse af mennesker. Befrielsen handler om at tro og kæmpe for Guds værdier. Det sætter os fri at tro og gøre det gode. De værdier kan så desværre, lige så godt som en revolution, ende med død for os når vi kæmper for alt vi har kært, men i vores moderne land har vi sjældent noget at frygte.

Men denne indre befrielse og forvandling af verden: at vi skal bruge næstekærligheden, barmhjertigheden, omsorgen, det er ikke noget, vi kan regne med kejsere eller magthavere fremmer. Maria og Josef kan fremme det sammen med hyrder og vismænd. Fordi det er hvert enkelt menneske som skal skabe Jesus værdier.

Derfor er demokrati også den bedste styreform. I et demokrati, er det almindelige mennesker som hersker sammen. Og det har faktisk givet os fred, velstand, frie tanker.

Det her år har vi dog set at det ikke er så enkelt. Demokrati, værdier og faktisk sandhed er i skred. Demokratiet vælger præsidenter som ligner kejsere og konger. Det er nok fordi, der er så meget svært at tage stilling til i verden, så mennesker bliver bange for kaos og mange vil gerne have stærke ledere.

Da Trump var blevet valgt, sad han og blev interviewet til 60 Minutes i en guldstol. Han sad med sin kone Melody og datteren Ivanka, med den anden datter og sønnerne. Alle i guldstole, smukke, kloge og afslappede. Trump selv talte helt dagligdags. Det var ikke sikkert, han ville tale mere om valgsvindel og om at Hillary Clinton skulle i fængsel, selv om han havde sagt det før. Måske skulle muren til Mexico ikke være 18 meter høj, måske skulle der stadig være sygesikring. Melody vil kæmpe, sagde hun, imod mobning på de sociale medier og Ivanka vil arbejde for ligeløn. Sønnerne vil køre imperiet videre, men som Trump sagde "hotelbookninger betyder intet i forhold til at være der for den enkelte amerikaner".

Trumpfamilien er som en alfaderlig kongefamilie. De lover alt muligt til tilhængerne og ind imellem beroliger de også modstanderne. Det hænger ikke sammen og ingen ved hvad der er sandt og vil blive besluttet. Men han er en ny slags magthaver. På én måde folkets.

Det samme kan man sige om Putin og andre. De er populære, også selv om de som Putin indskrænker ytringsfriheden og gør demokratiet hult.

Det er ikke et nyt fænomen. For at nævne et ældre så var der f.eks. i det 20. årh. Eva Peron og Juan Peron i

Argentina. Der er skrevet en musical om Evita. Folket elskede dem. Eva kaldte arbejderne for "mine skjorteløse mænd". Juan blev valgt af folket til præsident men omdannede styret til et undertrykkende militærdiktatur. Men folket elskede dem og gjorde sig blinde for, at modstanderne blev spærret inde.

Det er juleaften, hvorfor taler jeg om det her? Fordi Maria og Josef, som bærer Jesus livsfortælling frem viser os den bedste livsvej vi kan gå gennem vores urolige verden. Maria og Josef levede ganske vist ikke i en lige så global verden som vi, men de kunne heller ikke melde sig ud af at en kejser langt væk bestemte over dem. De skulle også betale skat, til gengæld sørgede romerne for fred i deres land. Sådan er vi også bundet op på økonomi og alliancer kloden rundt.

På et punkt kan vi ikke gå på samme vej som Maria og Josef. De har ikke den indflydelse et demokrati giver os. De har heller ikke den pligt, vi har, en pligt til ikke at være naive og lette at lokke af store mænd med store ord. En pligt til at lede efter det næstekærlige. For de har ingen indflydelse på kejserens beslutninger.

Men ud over den forskel mellem os og Maria og Josef, viser de os på vej. De vandrer afsted for at føde et barn

i en fremmed by. Og det barn er det vigtigste. Han, Jesus, skal fødes. Under en tilfældig kejser, uden sikkerhedsnet. Han skal have omsorg og kærlighed. Hans ord skal beskyttes til det kan stå frem i verden. For han er ikke bare barnet Jesus. Han er et budskab til verden, Guds ord i verden. Det skal deles ud i verden sådan som det bliver læst op overalt i den kristne verdeni dag og imorgen. Guds ord har et: "Frygt ikke" i sig. Det har et: "Fred og glæde" i sig. Men det er os mennesker, som skal fremme fred og glæde og som ikke skal frygte. Vi har alene Guds ord. Det kræver tro af os og mod at være sat fri til at og forandre verden til en god verden.

Magthaverne bruger også Guds ord, de tror nok selv de fremmer kristendommen. Putin allierer sig med de kristne ortodokse biskopper i Rusland. Præsident og patriarker støtter hinanden, kirken velsigner Putin som kristen præsident. Kirkenog Putin bekæmper f.eks. sammen Pussy Riot, de unge kvindelige oprørere som demonstrerede imod styret foran et alter. Kirken er stærkt imod homoseksuelle. Trump på den anden side af verden er også kristen men imod abort og homoseksuelle. Ja og imod fremmede i sit land.

Jesus reducerede ikke mennesker til rigtige eller forkerte. En god konge er for Jesus som den, der tjener

alle og som tager sig af den svage og den fremmede. Guds ord i verden ønsker ikke at gå præsidenteres ærinde når præsidenterne ikke er som dem, der tjener.

Jesus tjente mennesker. Han led med mennesker for godhed og kærlighed. Han døde og han og hans ord opstod igen. Guds betydning, Guds vilje, er at våge og fremme kærligheden og godheden, selv hvor der er modstand og lidelse.

Godheden er vildt skrøbelig. Den er som hvis man lægger en glaskugle i en skolegård eller lader et 2 årigt barn lege i en elefantflok. For hvad udsættes tilliden, fantasien, gavmildheden for, hvad kommer der ud af åbenheden og tilgivelsen? ER næstekærligheden og rummeligheden ikke bare tegn på svaghed, der vil blive udnyttet af den stærke? Det er vel bedre at gøre sig kold og hård?

Josef og Maria har ikke mulighed for at tænke den tanke. De går, de er nødt til at finde en løsning, de finder en stald. Maria føder barnet. Og heldigvis går fødslen godt. Det er deres livs værdi. Det skrøbelige liv kan de ikke gøre sig hårde overfor.

En sådan fødsel kan alle sunde kulturer se værdien af. Kun sære mennesker som ISIS fanatikere, der drømmer

om at udrydde alle, der ikke er som dem. Eller præsidenter som sætter deres egen magt over menneskeliv og mennesker som er grebet af hævn had og vold, der gør dem blinde overfor betydning af liv.

Eller for at sige det på den omvendte måde. Hvis al menneskeligheden bliver pillet af os så ville vi ikke kunne holde ud at være til. Det ville gøre for ondt på det levende og værdifulde i os. Når skøre og skruppelløse mennesker laver terror eller kraftigt undertrykker mennesker, så forsvinder det menneskelige omkring dem. Der vil kun være frygten tilbage.

Kun mennesker, der ser bort fra menneskelivets fantastiske værdi, eller som ikke selv er frie og ikke har værdi for deres samfund, kan for alvor tro, at Jesus, Guds ord, ikke er stærkt. Det er stærkt som stål midt i skrøbeligheden. Kærligheden tåler alt, udholder alt, tror alt.

Den skrøbelige dreng og vores julefest er en vild glæde over at vi har fået sådanne værdier, sådan en betydning. Vi er salige, siger Jesus, som voksen. Når vi er godmodige, når vi sørger, når vi forfølges, når vi er fattige. Hvorfor? Fordi selv i sorg, selv i lidelse, selv i

fattigdom er vi mennesker som tror på livet, på kærligheden, på tilgivelsen.

Glædelig jul